

Republika e Kosovës
Republika Kosovo - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

Br. 05/44
Datum: 12.08.2015. god.

Vlada Republike Kosovo, saglasno članu 92. stav 4 i članu 93. stav 4 Ustava Republike Kosovo, na osnovu člana 4. Uredbe br. 02/2011 o oblastima administrativne odgovornosti Kancelarije premijera i ministarstava, izmenjena i dopunjena Uredbom br. 07/2011, i člana 19. Pravilnika Vlade Republike Kosovo br. 09/2011, na sednici održanoj 12. avgusta 2015. god, donosi sledeći:

ODLUKU

1. Usvaja se koncept dokumenta za strateška ulaganja u Republici Kosovo.
2. Ministarstvo trgovine i industrije i druge nadležne institucije se obavezuju za sprovođenje ove Odluke, u skladu sa Pravilnikom Vlade Republike Kosovo.
3. Odluka stupa na snagu na dan potpisivanja.

Isa MUSTAFA

Premijer Republike Kosovo

Proslediti:

- Zamenicima premijera
- Svim ministarstvima (ministrima)
- Generalnom sekretaru KP-a
- Arhivi Vlade.

KONCEPT-DOKUMENT

ZA STRATEŠKE INVESTICIJE U REPUBLICI KOSOVO

10 avgust 2015

KONCEPT DOKUMENT
ZA STRATEŠKE INVESTICIJE
U REPUBLICI KOSOVO

1. Uvod

Ovaj koncept dokument je pripremljen u skladu sa Uputstvom br. 074/2012 o izradi koncept dokumenata i memorandumima objašnjenja od 19 marta 2012 kao i u skladu sa Poslovníkom Vlade Republike Kosovo br. 09/2011.

Nacrt zakon o strateškim investicijama u Republici Kosovo nije deo godišnjeg radnog plana, ipak, imajući u vidu važnost i njegov uticaj na ekonomski razvoj procenjuje se kao projekat visokog prioriteta.

Glavni razlog za visoki prioritet nacrt zakona o strateškim investicijama u Republici Kosovo je činjenica da preko ovog nacrt zakona se otklanjaju dosadašnje barijere koje su smetale za podsticaj i realizaciju stranih investicija, kao višak birokratije, predugački postupci, nedostatak transparentnosti, neprikladna pravna infrastruktura koja su smetali i otežavali realizaciju stranih investicija u Republici Kosovo. Znači, da bi se postigao ekonomski rast i rast zaposlenosti važno je da nacrt zakon za strateške investicije bude prosleđen za usvajanje u Skupštini Republike Kosova što je brže moguće.

2. Opisivanje i definicija glavnih pitanja

Ova nacrt zakon je inicijativa Vlade Republike Kosovo u okviru sprovođenja vladinog programa za podsticaj i podršku strateških investicija na Kosovu, u oblastima ekonomije zemlje koje predstavljaju visoki razvojni potencijal. Putem ovog nacrt zakona se utvrđuju povoljni, olakšavajući i ubrzani postupci i pravila kako bi se postigao glavni cilj za podsticanje i privlačenje stranih investicija u sektorima ekonomije definisano ovim nacrt zakonom.

Ovaj nacrt zakon će se primeniti za sve strateške investicije, koje se izaberu na osnovu kriterijuma i prema definisanim postupcima na njemu i na one ekonomske

sektore izričito navedeno iz ovog nacrt zakona za sektore strateških investicija. Preko stimulisanja strateških investicija, će se mobilisati finansijski kapital investitora koji će podržati razvoj aktivnosti proizvoda prema utvrđenim sektorima iz ovog nacrt zakona.

2.1. Trenutna situacija

Trenutno, institucije Republike Kosova imaju velika poteškoća za podsticanje i privlačenje domaćih i stranih strateških investicija. Ova poteškoća su posledica nepovoljnih, predugačkih i komplikovanih postupaka za realizaciju stranih investicija na Kosovu i komplikovanih postupaka za prenos prava korišćenja imovine Republike Kosova na strane investitore.

Susedne zemlje sa kojima je Republika Kosovo u direktnom takmičenju za privlačenje stranih investicija imaju povoljnije zakonodavstvo za privlačenje stranih investicija i za prenos državne svojine kod stranih investitora. To je tako zato što zakonodavstvo susednih zemalja Kosova predviđa jednostavnije postupke za prenos prava na korišćenje državne svojine kod stranih investitora i to sa veoma simboličnim cenama i bez potrebe za otvaranje tenderskih postupaka.

Nakon stupanja na snazi ovog zakona, prepreke će se otklanjati za privlačenje stranih investicija i davaće prvo Skupštini Kosova da ovlašćuje Vladu Kosova da vrši prenos prava na korišćenje sa društvenih i javnih svojina na strane investitora bez potrebe da se otvaraju tenderski postupci, ali sa uslovom da se ispunjavaju kriterijumi koji su predviđeni ovim nacrt zakonom.

3. CILJEVI I ZADACI KOJI SE NADOVEZUJU SA VLADINIM PRIORITETIMA

Kao što je gore utvrđeno, ovaj nacrt zakon će postaviti povoljnije, olakšavajuće i ubrzane postupke i propise sa ciljem da se postiže glavni cilj za podsticanje, povlačenje i realizaciju stranih investicija u sektore ekonomije utvrđenih ovim nacrt zakonom.

U nacrt zakon se obrađuju kriterijumi za određivanje strateške investicije, kao što je opšta vrednost investicija; otvaranje novih radnih mesta; pružanje nove tehnologije za porast konkurentnosti i efikasnosti investicija; rast nivoa kvaliteta života građana kao i zaštita životne sredine i potrošača.

Ovim nacrt zakonom se utvrđuje osnivanje Komisije za pregovore o sporazumima za strateške investicije a osniva se odlukom vlade kao organ za prigovore, sklapanje i raskid ugovora o strateškim investicijama.

Ova Komisija vrši radnje koje imaju za cilj primanje i identifikaciju projekata za strateške investicije, daje preporuke Vladi o pitanjima vezanim za sve aktivnosti koji se nadovezuju sa privlačenjem stranih investicija preko direktnih pregovora i pruža preporuke za pregovaranje, sklapanje i raskid ugovora o strateškim investicijama.

Osim toga, ova Komisija ima za dužnost da obezbeđuje Vladi da sklapanje Sporazuma za strateške investicije neće ishoditi kršenjem bilo kog međunarodnog zakona ili sporazuma sa kojima Kosovo nastoji da usklađuje svoje zakonodavstvo sa zakonodavstvom Evropske Unije.

4 POGLAVLJE: OPCIJE

Opcija 1: Opcija status kvo (bez promena)

Ostavljanje trenutne situacija nepromenjeno znači da susedne zemlje sa kojima Republika Kosovo je u direktno takmičenje, nastaviće da imaju povoljnije zakonodavstvo za privlačenje i podsticaj stranih investicija. Shodno toga, kao rezultat ovih prepreka, strani investitori će nastaviti da zaobilaze Kosovo i da će proeliti njihov finansijski kapital u susedne zemlje.

Ne-promenjivanje sadašnjih zakonodavnih politika vezano za privlačenje i podsticaj stranih investicija ili nastavak ovakve situacije bez donošenja zakona o strateškim investicijama, to bi značilo samo nastavak status kvoa, oklevanje stranih investitora da investiraju na Kosovu, nastavak ovakvog stanja, stoga i na ne-osnaživanje domaće ekonomije i ne-unapređenje sektora proizvodnje i izvoza u inozemstvu.

Opcija 2: Usvajanje novog zakona o strateškim investicijama

Kao što je gore objašnjeno i kao što će se objasniti u nastavku, zakon o strateškim investicijama je neophodan za uređivanje i poboljšanje oblasti podsticaja i promocije stranih investicija. Usvajanje ovog zakona će eliminisati sve barijere za povlačenje stranih investicija, tako što će dati pravo Skupštini Kosova da ovlašćuje Vladu Kosova da prenosi pravo korišćenja državne svojine Republike Kosova kod stranih investitora, bez potrebe da se otvaraju tenderski postupci, ali sa uslovom da se ispunjavaju kriterijuma predviđenih ovim nacrt zakonom.

Opcija 3: Usvajanje novog zakona o strateškim investicijama ali sa proširenim ovlašćenjima Vlade Republike Kosovo.

Jedna druga opcija koja je obrađena, bila je i izrada nacrt zakona za strateške investicije, koji će sadržati takve zakonske odredbe, na osnovu kojih će Vlada Republike Kosovo ne bih trebalo da zatraži ovlašćenje od Skupštine Republike Kosovo za prenos prava korišćenja svojine Republike Kosovo kod stranih investitora.

5 POGLAVLJE: ANALIZA OPCIJA

Prednosti:

Opcija 1: Nema neki predviđeni dobitak.

Opcija 2: Nacrt zakon o strateškim investicijama utvrđuje povoljne, olakšavajuće i ubrzane postupke i propise za prenos prava korišćenja svojine Republike Kosova kod stranih investitora, sa ciljem da se postiže glavni cilj za povlačenje stranih investicija u sektorima ekonomije utvrđenim ovim nacrt zakonom.

Usvajanje zakona o strateškim investicijama će imati veoma velike fiskalne uticaje. Procenjuje se da rast investicija će uticati na rast finansijskog prometa u kosovskoj ekonomiji. Veći deo ovog prometa će doći iz rasta domaće proizvodnje, izvoza i otvaranje novih radnih mesta, koje će uticati na rast budžetskih prihoda i poboljšanje trgovačkog bilansa kosovske ekonomije.

Opcija 3: Nije povoljna pošto usvajanje takvog zakona će biti u sukobu sa zakonom br. 4/L-034 o Kosovskoj Agenciji za Privatizaciju i zakona 2003/3 o šumama Kosova izmenjeno i dopunjeno i kao takav će uticati na produblјivanje zakonske nesigurnosti na Kosovu.

Negativne posledice:

Opcija 1: Ne-delovanje će uticati na gubljenje mnogih mogućnosti za privlačenje stranih investicija, stoga to će uticati na gubitak od stotinu miliona evra koje bi mogla da budu dobijene od kosovske ekonomije putem privlačenja stranih investicija. Usvajanje nacrt zakona za strateške investicije, će stvarati rast finansijskog prometa, kupovine, prodaje, novih radnih mesta, izvoze, poreze na prihodima, tako da se može smatrati da ne-usvajanje ovog zakona će koštati Kosovskoj ekonomiji velike gubitke nerealizovanih investicija i poreza.

Opcija 2: Prema informacijama na raspolaganju i konsultacija sa uključenim stranama, ne postoji neka predviđena negativna posledica povodom usvajanja novog zakona o strateškim investicijama.

Opcija 3: Usvajanje zakona o strateškim investicijama sa zakonskim odredbama koje će davati pravo Vladi da prenosi pravo na korišćenje imovine Republike Kosovo kod stranih investitora, bez potrebe da se dobije saglasnost Skupštine Republike Kosova, što će možda izazvati protivrečnost, jer može da bude u sukobu sa zakonodavstvom na snazi.

Troškovi:

Sprovođenje ovog nacrt zakona nema neki finansijski uticaj na budžet Republike Kosovo (povećanje broja državnih službenika ili budžetski troškovi kosovskih institucija) ali privlačenje stranih investicija na Kosovu od sprovođenja ovog nacrt zakona će imati veliki uticaj na rast budžetskih prihoda i na opšti ekonomski razvoj Kosova. Od vitalnog značaja je da zakon o strateškim investicijama usvaja se ove godine tako da Kosovo počne da dobije što je brže moguće od stranih investicija, što zahteva da se izrađuje i usvaja zakon što je pre moguće.

6. POGLAVLJE: KONSULTACIJE

Glavne stranke koje su konsultovane su Kancelarija Premijera, Ministarstvo finansija, Ministarstvo javne administracije, Ministarstvo pravde, Ministarstvo za evropske integracije, Organizacije civilnog društva, privredne komore itd.

7. POGLAVLJE: UPOREĐIVANJE OPCIJA

Od tri identifikovanih opcija:

Opcija 1 — ne preporučuje se jer može da se uzima u obzir da u slučaju neaktivnosti, to će ishoditi sa gubljenjem od stotina miliona evra, hiljade novih radnih mesta, milione evra iz izvoza kao i milioni evra za poreze koji bi se dobili preko realizacije stranih investicija.

Opcija 2 — je najomiljenija opcija, jer usvajanje zakona o strateškim investicijama će puno olakšavati rast stranih investicija na Kosovu. Štaviše, rast investicija od strane stranih investitora će voditi put ka zapošljavanju, izvoza, domaćeg proizvoda a na kraju će uticati na rast konkurentnosti i efikasnosti ekonomije na Kosovu.

Opcija 3 — nije omiljena opcija, zbog razloga opisanih u analizi opcija.

8. POGLAVLJE: OBRAZLOŽENJE PREDLOGA

Zakon br. 04/L-220 o stranim investicijama pruža stranim investitorima prava i osnovne garancije, što daje njima sigurnost da njihove investicije budu zaštićene i tretiraju pravedno u skladu sa međunarodnim standardima i praksama. Međutim, uprkos garancija koja se predviđaju zakonom o stranim investicijama, stotina stranih investitora ne mogu da plasiraju svoj finansijski kapital na Kosovu zbog nepovoljnih, predugačkih i komplikovanih postupaka za realizaciju investicija. Ovo je prepreka za ekonomski rast i zapošljavanja na Kosovu, koja mora da se pod hitno prevaziđe. Zakon o strateškim investicijama će puno podsticati na rast stranih investicija od stranih investitora, da na taj način prevaziđu ovu prepreku. Rast stranih investicija u Republici Kosovo će voditi ka rastu domaće proizvodnje, rastu zapošljavanja, rastu

izvoza kao i na kraju i rasta budžeta Kosova, što će se desiti kroz prikupljanje poreza na prihod iz prihoda korporacija i ličnih dohodaka.

9. POGLAVLJE: PREPORUKA

Nakon razmatranja 3 opcija za rešavanje ovog pitanja, preporučujemo da Vlada usvaja ovaj koncept –dokument i da izabere opciju 2 (usvajanje posebnog zakona za projekte u strateško investiciju) kao najpovoljnija opcija za postizanje ciljeva opisanih u ovaj koncept- dokument.

Sa ciljem eliminisanja prepreka tokom vođenja i realizacije stranih investicija na Kosovu potrebno je da se ubrza proces usvajanja zakona o strateškim investicijama.

Usvajanje zakona o strateškim investicijama će biti veoma koristan za kosovsku ekonomiju, pošto će direktno uticati na rast finansijski promet i na budžetske prihode. Javnost će dobiti preko rasta ekonomskih aktivnosti, pružanje vršenih proizvoda i usluga na Kosovu kao i na rast novih radnih mesta stvorenih od privlačenja stranih investicija. Sve na kraju, Kosovo će na kraju dobiti i od rasta proizvodnje, poboljšanje komercijalnog bilansa, povećanja zaposlenosti, rast poreza na prihod korporacija itd.